

แผนปฏิบัติการในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการปศุสัตว์ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม : ความร่วมมือการณรงค์ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าโดยการควบคุมจำนวนประชากรสุนัขและแมวด้วยโอกาส

แผนงาน/กิจกรรมย่อย :

วัตถุประสงค์ :

- ๑) เพื่อเป็นการควบคุมจำนวนประชากรสุนัขและแมว โดยการผ่าตัด/ทำหมัน
- ๒) เพื่อจำนวนประชากรสุนัขและแมวในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่จังหวัดลำพูนโดยการฉีดวัคซีน
- ๓) เพื่อสนับสนุนโครงการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่จังหวัดลำพูน
- ๔) เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องโรคพิษสุนัขบ้า และสามารถดูแลตนเองให้ปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า
- ๕) เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจการเลี้ยงสัตว์อย่างถูกต้อง

ตอบสนองนโยบาย :

ลำดับ	ขั้นตอนกิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	เป้าหมาย/ผลผลิต	สถานที่ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	แหล่งงบประมาณ	หมายเหตุ
๑	เสวนาโครงการ	ก.พ. - มี.ค. ๖๗	๑. เชิงปริมาณ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	กลุ่มพัฒนาสุขภาพสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำพูน	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ทุกอำเภอ, ด่านกักกัน	กรมปศุสัตว์ (งบประมาณ), องค์กรปกครอง	
๒	ประชุมชี้แจงโครงการฯสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ	ก.พ. - มี.ค. ๖๗	๑) จำนวนสุนัข แมว ต้อยโอกาสได้รับการให้บริการให้บริการควบคุมประชากร โดยการผ่าตัดทำหมัน และฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า อย่างน้อยอปท.ละ ๑ แห่ง/อำเภอ	เป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการในพื้นที่อำเภอเมืองลำพูน		เข้าร่วมกิจกรรม, สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	ส่วนท้องถิ่น	
๓	ปศุสัตว์อำเภอ/กลุ่มพัฒนาสุขภาพสัตว์ ชี้แจง อปท.	ก.พ. - พ.ค. ๖๗	๒) จำนวนสุนัข แมว ต้อยโอกาสได้รับการให้บริการควบคุมประชากร โดยการผ่าตัดทำหมัน และฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า รวมไม่น้อยกว่า ๘๐ ตัว เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ	บ้านธิ แม่ทา เวียงหนองล่อง		สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ เวชภัณฑ์	
๔	กิจกรรมผ่าตัดทำหมันสุนัขแมว	ก.พ. - ก.ย. ๖๗	๒. ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ	ป่าซาง บ้านโอง ทุ่งหัวช้าง		จังหวัดลำพูน		
๕	กิจกรรมฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	ก.พ. - ก.ย. ๖๗	๑) ประชาชนในพื้นที่จังหวัดลำพูนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคพิษสุนัขบ้า	และสี่ อย่างน้อยอำเภอละ ๑ อปท.				
๖	กิจกรรมให้ความรู้เรื่อง โรคพิษสุนัขบ้า	ก.พ. - ก.ย. ๖๗	๒) พื้นที่จังหวัดลำพูนไม่มีอุบัติการณ์โรคพิษสุนัขบ้า					
๗	สรุปผลการดำเนินโครงการ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗	มี.ค. ๖๗						
๘	สรุปผลการดำเนินโครงการครั้งที่ ๒/๒๕๖๗	ก.ย. ๖๗						

ปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น

- ๑) ขาดแคลนงบประมาณหลักจากกรมปศุสัตว์
- ๒) ขาดแคลนวัสดุวิทยาศาสตร์และเวชภัณฑ์สำหรับการให้บริการผ่าตัด เนื่องจากบางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ได้เขียนของประมาณไว้
- ๓) พื้นที่มีความห่างไกลการให้บริการ การออกให้บริการไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึง และเจ้าหน้าที่มีขีดจำกัดในการให้บริการให้ได้ตามมาตรฐานการผ่าตัดในพื้นที่เพื่อลดความเสี่ยงจากการติดเชื้อ เนื่องจากขาดยานพาหนะในการขนส่งอุปกรณ์ เช่น โตะผ่าตัด ฉากกันพื้นที่ เป็นต้น
- ๔) ขาดแคลนนายสัตวแพทย์ในพื้นที่

ข้อเสนอแนะ/แนวทาง ในการป้องกัน/แก้ไข

- ๑) ขาดแคลนงบประมาณ และยานพาหนะในการขนย้ายอุปกรณ์ให้บริการหน่วยสัตวแพทย์เคลื่อนที่ไม่สามารถให้บริการได้เต็มประสิทธิภาพ  
ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา ควรสนับสนุนงบประมาณและยานพาหนะสำหรับการออกให้บริการควบคุมประชากรสัตว์โดยเฉพาะเพื่อให้บริการมีประสิทธิภาพ มีความปลอดภัยต่อสัตว์ และผู้ปฏิบัติงาน
- ๒) ขาดอุปกรณ์ในการควบคุม จับบังคับสัตว์ระยะไกลและระยะใกล้ ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เช่น ปืนยิงยาสลบ สวิงจับสุนัข แมว กรงจับบังคับเพื่อการวางสลยสุนัขแมว กรงคักสุนัข/แมว จรดักตามบ่อยะ ดังบรรจุวัคซีนหรือเคลื่อนย้ายวัคซีน โตะผ่าตัด เป็นต้น
- ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา ส่วนกลางควรมีการจัดตั้งงบประมาณจัดหาอุปกรณ์จ่ายให้หน่วยปฏิบัติการในพื้นที่
- ๓) การให้บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ในสัตว์ที่ดุร้าย ไม่มีเจ้าของหรือเจ้าของไม่สามารถควบคุมได้ หรือในพื้นที่ที่ไม่มีขอเขตมีควมยากลำบากในการใช้วัคซีนชนิดฉีด และวัคซีนไม่เพียงพอสำหรับการควบคุมโรค  
ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา ควรมีการปรับรูปแบบการให้วัคซีนในกลุ่มที่ไม่สามารถจับควบคุมได้ เช่น เป็นแบบกิน (Oral Vaccine) แทน และควรมีการสำรองวัคซีนไว้ป้องกันโรคให้เพียงพอต่อจำนวนประชากรสัตว์ใน ๑ รอบการระบาด หากไม่มีการระบาดให้นำวัคซีนจำนวนดังกล่าวสามารถนำไปฉีดกระตุ้นให้กับสัตว์ในพื้นที่เพื่อเสริมภูมิคุ้มกันได้
- ๔) การขับเคลื่อนพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าระดับท้องถิ่น ความมีกลยุทธ์วิธีการสร้างการรับรู้และแรงขับเคลื่อนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เห็นความสำคัญการขับเคลื่อนการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า โดยร่วมบูรณาการร่วมกับหน่วยงานปศุสัตว์และสาธารณสุข กำจัดจุดอ่อนเสริมจุดแข็งของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความมีประสิทธิภาพและความยั่งยืน  
องค์พื้นที่ที่ได้รับการรับรอง และต้องมีการถ่ายทอดนโยบายตั้งแต่ระดับบนลงมายังพื้นที่ให้สอดคล้องและเป็นแนวทางเดียวกัน
- ๕) ขาดแคลน นายสัตวแพทย์สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ และในหน่วยงานของอปท. ทำให้ออปท.ไม่สามารถดำเนินการในการจัดซื้อเวชภัณฑ์ วัคซีน หรือวัสดุที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการผ่าตัดทำหมัน เป็นไปตามระเบียบกฎหมายของอปท. ได้ ทำให้การควบคุมประชากรสุนัข แมวในพื้นที่ได้รับการบริการไม่เป็นไปตามเป้าหมาย  
ข้อเสนอแนะ ควรมีการบรรจุนายสัตวแพทย์ประจำอำเภอให้ครบทุกอำเภอเพื่อให้สามารถบริการงานด้านสุขภาพสัตว์ที่เป็นไปตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. ๒๕๓๕